

Отчет за Научноизследователската дейност на Висше Училище по Мениджмънт (за периода 2016 – март 2017 г.)

Научноизследователската дейност (НИД) е неотделима част от цялостната дейност на членовете на академичния състав и е средство за неговото развитие и научно израстване. Организацията, поддържането и развитието ѝ в дългосрочен план се осъществяват чрез приета Стратегия за научноизследователската дейност за периода 2016-2020 година. Стратегията е разработена в съответствие с *Националната стратегия за развитие на научните изследвания до 2020*, *Иновационната стратегия за интелигентна специализация на Република България 2014-2020* и *Правилника на Министерството на образованието и науката за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност, осъществявана от висшите училища и научните организации, както и на дейността на Фонд "Научни изследвания"*.

Документално обезпечаване на НИД

В документален план, системата на НИД във ВУМ включва съвкупност от няколко документа, които уреждат различни аспекти на планирането, провеждането, отчитането, комерсиализирането, въвеждането в практиката, защитата на интелектуалната собственост, публикуването и популяризиране на резултатите от НИД във ВУМ, а именно:

- Стратегия на ВУМ за развитие на научните изследвания 2016-2020
- Правилник за научноизследователската дейност на ВУМ
- Правилник за включване на студенти и докторанти в научноизследователската дейност на ВУМ
- Правилник за дейността на Научноизследователския институт към ВУМ
- Правилник за издателската дейност на ВУМ
- Правилник за регистриране, закрила и използване на обектите на интелектуална собственост на ВУМ

Приоритетни научни направления във ВУМ

Членовете на академичния състав, студентите, докторантите, специализантите, служителите, помощно-техническият персонал и всички специално назначени лица във ВУМ могат да избират свободно научните направления на своите изследвания и могат да провеждат изследвания както в приоритетни, така и в неприоритетни за ВУМ направления. Като *приоритетни научни направления във ВУМ* се считат направленията:

- по които има обучение на студенти във ВУМ
- посочени като приоритетни в Иновационната стратегия за интелигентна специализация на Република България 2014-2020, както и в Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020.
- посочени в Стратегията за развитие на научните изследвания на ВУМ.

Научноизследователски дейности

Преподавателите във ВУМ развиват научната си и професионална компетентност посредством:

- участия в научни конференции
- участия в конференции, организирани от и за бизнеса
- участия в научни проекти
- участия в приложни проекти и разработки
- ръководство на и участия в редакционни колегии на научни списания
- рецензиране на ръкописи за научни списания
- публикуване на ръкописи във водещи научни списания, индексирани в Scopus и Web of Science
- участия в курсове за повишаване на компетентностите в областта на педагогиката, изследователските методи и др.
- публикуване на монографични изследвания с водещи световни издателства (Elsevier, Sage, Emerald, Wiley, Springer, Routledge и др.)
- членство в национални и международни научни мрежи: TRINet – Tourism Research International Network; ELMAR – Electronic Marketing; HELIX – Entrepreneurial Learning Exchange Initiative for Sustainable Hospitality SMEs in the Balkan-Mediterranean Region; IMPACT – Impact of Cultural Aspects in the Management of Emergencies in Public Transport; La MANCHE – Leading and Managing Change in Higher Education; VALORIZE – Valorizing High-Skilled Migrants; BEEHIVE - Building Entrepreneurial Ecosystems to Enhance Higher Education Value-Added for Better Graduate Employability; ITHEA ISS - Institute for Information Theories and Applications International Scientific Society; MANAGE.EDU - Efficient Education Management Network for LLL in the Black Sea Basin и др.
- членство в национални и международни научни дружества (асоциации, съюзи, организации): Съюз на учените в България, Съюз по автоматика и информатика, IEEE, ACM.

Популяризиране на научните изследвания

Членовете на академичния състав и всички заети във ВУМ лица, занимаващи се с научноизследователска дейност *популяризират* своите изследвания чрез архивиране на *публикациите* си в световни електронни архиви. Към 29 март 2017 броят на прочетените публикации на преподаватели във ВУМ в световните електронни архиви е както следва:

- SSRN.com – 21952 пъти (280-то място в света според SSRN)
- Academia.edu – 59924 пъти
- Researchgate.net – 45679 пъти
- ACM Digital library - acm.org – 2201

Също така, членовете на академичния състав и всички заети във ВУМ лица, занимаващи се с научноизследователска дейност се стимулират да участват като *рецензенти на ръкописи* в

научни списания и да популяризират (валидират) тази своя дейност посредством най-утвърдената платформа за рецензенти Publons. Към 29 март 2017 ВУМ заема **първо място** сред висшите училища в България в класациите на Publons по брой рецензенти в международни научни списания (10) и брой рецензии за международни научни списания – 217. Същевременно според Publons към същата дата проф. д-р Станислав Иванов заема **второ място** в света по написани рецензии на международни научни списания в областта на туризма, мениджмънта и маркетинга.

Интеграция на НИД с учебната дейност

Научноизследователската дейност и приложните изследвания във ВУМ са органически свързани с учебния процес. Чрез постигането от академичния състав на собствени изследователски резултати може да се достигнат високи образователни стандарти и да се използват ефикасно наличните научни ресурси. Резултатите от научноизследователската дейност във ВУМ се мултиплицират веднъж като *приноси в науката*, и втори път – *в учебния процес*, благодарение на което се поддържа непрекъсната жизненост на учебното съдържание. Посредством научните си изследвания преподавателите във ВУМ:

- творчески усвояват вече придобитите знания и създават нови;
- усъвършенстват преподавания учебния материал;
- включват в учебните програми и в процеса на обучение резултатите от техните научни изследвания;
- студентите се насочват към решаване на научни и научноприложни задачи и пряко участват чрез разработване на бизнес планове, събиране и анализ на статистически данни, отчети, информационни платформи, участие в проекти;
- всеки преподавател участва в учебния процес и работи индивидуално със студентите по научноизследователски проекти в областта на своите и на студентите интереси.

Примери за интеграцията на научните изследвания и учебния процес:

А) Въвеждане на нови дисциплини:

Управление на приходите в туризма - През 2014 г. проф. д-р Станислав Иванов публикува монографично изследване на английски език *Hotel revenue management: from theory to practice* (което към март 2017 г. е прочетено сумарно над 30 000 пъти във всички платформи, където книгата е на разположение). Книгата ще обслужва дисциплината *Управление на приходите в туризма*.

Робономика - проф. д-р Станислав Иванов сключи договор с две британски издателства за публикуване на две книги свързани с използване на роботика, изкуствен интелект и автоматизиране на услугите в туризма: *Robots, artificial intelligence and service automation in travel, tourism and hospitality* (договор с Emerald) и *Future tourism in robot-based economy* (договор с Channel View Publications), които ще бъдат част от литературата по дисциплината *Робономика*.

Управление на хотелски вериги в специалност „Хотелски мениджмънт“ - публикуваният от британското издателство Routledge през 2016 фундаментален труд в областта на хотелските вериги в световен мащаб (*The Routledge Handbook of Hotel Chain Management*, редактирана от

ас. д-р Мая Иванова, проф. д-р Станислав Иванов и доц.д-р Винсънт Магнини от Virginia Tech University в САЩ) се въвежда като задължителен източник по дисциплината *Управление на хотелски вериги*.

Междукulturни познания за бизнеса, Виртуални общности в туризма - Научните изследвания на проф. д-р Михаил Минков в областта на междукulturните различия, на проф. д-р Веселин Благоев в областта на електронния маркетинг и на доц. д-р Силвена Денчева за виртуалните общности също доведоха до усъвършенстване на учебните програми по редица дисциплини: *Междукulturни познания за бизнеса, Виртуални общности в туризма* и др.

Книгата „*Софтуерен инженеринг - методологии и приложения*“ на д-р Николай Райчев ще бъде част от повечето дисциплини в специалността Софтуерно инженерство.

Включване на студенти и докторанти в НИД

ВУМ предоставя условия за включване на свои студенти и докторанти в научноизследователска и научно-приложна дейност в рамките на ВУМ и в чужбина по посока на:

- *Индивидуални научни изследвания* на студенти и докторанти;
- *Съвместни научни разработки* на студенти, докторанти и преподаватели;
- Участие в *научноизследователски и научно-приложни проекти*, разработвани и осъществявани от ВУМ.
- Организиране на ежегодна *научна конференция, кръгли маси и други форуми*;
- Финансиране участието на студенти и докторанти на *научни конференции*;
- Осигуряват се условия за *издателска дейност на публикации* на съвместни между преподаватели и студенти или индивидуални научни разработки, включително на *сборници* с доклади от конференции на ВУМ, *научни списания* на ВУМ и *Годишник на ВУМ*;
- Повишаване на квалификацията на докторанти и млади преподаватели чрез *международен обмен*, например по програма Еразъм+, в партньорски университети в Европа, САЩ и други държави.

През отчетния период (2016-2017) **5 студента на ВУМ имат публикации в индексирани в Scopus списания**, като една от публикациите е в списанието с най-висок импакт фактор в света в областта на туризма – Tourism Management:

- Ivanov, S. & Ayas, C. (2017). Investigation of the revenue management practices of accommodation establishments in Turkey: An exploratory study. *Tourism Management Perspectives* (forthcoming).
- Ivanov, S., Gavrilina, M., Webster, C., & Ralko, V. (2017). Impacts of political instability on the tourism industry in Ukraine. *Journal of Policy Research in Tourism, Leisure and Events* 9(1), 100-127.
- Ivanov, S., Sypchenko, L. and Webster, C. (2016) International sanctions and Russia's hotel industry: the impact on business and coping mechanisms of hoteliers. *Tourism Planning & Development* (forthcoming)
- Ivanov, S., & Piddubna, K. (2016). Analysis of prices of accommodation establishments in Kiev: determinants, dynamics and parity. *International Journal of Revenue Management* 9(4), 221-251.

- Ivanov, S., Idzhilova, K., & Webster, C. (2016). Impacts of the entry of the Autonomous Republic of Crimea into the Russian Federation on its tourism industry: An exploratory study. *Tourism Management*, 54, 162-169.

Всяка една от горните публикации се основава на дипломната работа на съответния студент за придобиване на ОКС „професионален бакалавър“. Допълнително през отчетния период има 2 публикации на студенти на ВУМ в електронната библиотека elibrary.ru.

- Lachezarov K., S. Vasileva. Some ethical issues of formation of the global information society. Периодически научен сборник по материалите на XXII Международната научно-практическа конференция *Современные тенденции развития науки и технологий*, 31 януари 2017, No 1 – 6, 2017, Белгород, Россия, с. 125-129
- Yordanova B., S. Vasileva. Some new opportunities of the personality and the modern information technology. Периодически научен сборник по материалите на XXII Международната научно-практическа конференция *Современные тенденции развития науки и технологий*, 31 януари 2017, No 1 – 6, 2017, Белгород, Россия, с. 129-135.

Действия за повишаване на нивото на научните изследвания и връзките им с образователната дейност.

За отчетния период преподавателите във ВУМ имат 26 участия на конференции, от тях 15 конференции в България и 11 конференции в чужбина.

Брой приключили процедури за хабилитация за периода – 3 доцентури

доц. д-р Светлана Василева-Бояджиева

Професионално направление: 4.6. Информатика и компютърни науки.

Доц. д-р Станимир Андонов Андонов

Професионално направление: 3.8 Икономика, научна специалност „Маркетинг”

Доц. д-р Силвена Йорданова Денчева

Професионално направление: 3.7 Администрация и управление, научна специалност „Социално управление”

Процедури за хабилитация текущи

ас. д-р Мая Георгиева Иванова

Професионално направление: 3.9 Туризм, научна специалност „Икономика и управление по отрасли (туризм)“

Предстои откриването на нови конкурси по хабилитация.

Организираны научни форуми

Основният форум за оповестяване на резултати от научноизследователската дейност на академичния състав на ВУМ е ежегодната Международна научна конференция:

През периода 27-29 юни 2016 г. е проведена **XII Международна научна конференция** на тема: *Съвременната наука, бизнесът и образованието*. В нея вземат участие 12 преподаватели от ВУМ с 12 доклада. Докладите са публикувани в ВУМ Годишник – том IX.

XIII Международна конференция на ВУМ ще се проведе в периода 03-04 юли 2017 г. на тема „Съвременната наука, бизнесът и образованието” с пет тематични направления: Мениджмънт, Икономика, Туризм, Информационни технологии и компютърни науки, Образователен мениджмънт и проблеми на образованието.

Традиционни станаха и съвместните сборници с публикации на български преподаватели и учени от ВУМ и на техни колеги от Черкаски държавен университет:

Междууниверситетски сборник „Modern Science and Education: Individual Self Determination in the Context of European Integration”, Ukraine-Bulgaria-2016 – 2 преподаватели;

Междууниверситетски сборник „Modern Science and Education”, Poland– Bulgaria – Ukraine – 2017 – 5 преподаватели с 4 доклада

Годишник на Черкаския университет – 2 преподаватели и 1 студент.

Публикации

В периода 2016-2017 г. членовете на научноизследователския екип във ВУМ имат общо 116 публикации. От тях 14 (12.1%) са в индексирани в Scopus. Долната таблица представя аналитично разпределението на публикациите по типове

Разпределение на публикациите на академичния състав на ВУМ по типове

Тип публикация	2016	2017	Общо	Относителен дял
Редактирани монографии *	1	0	1	0.9%
Монографии **	2	2	4	3.4%
Глави в монографични изследвания	12	3	15	12.9%
Студии	2	1	3	2.6%
Статии	52	13	65	56.0%
Доклади	23	3	26	22.4%
Рецензии на книги	1	0	1	0.9%
Учебници и учебни помагала	1	0	1	0.9%
Общо	94	22	116	100.0%

* Колективна монография, редактирана от член на академичния състав на ВУМ

* Авторска монография на член на академичния състав на ВУМ

В преобладаващата си част публикациите са научни статии (65 или 56%), следвани от докладите (26 или 22.4%). Монографичните публикации (редактирани монографии, авторски монографии, глави в монографични изследвания) съставляват 20 или 17.2% от всички публикации. Следващата таблица представя разпределение на публикациите на академичния състав на ВУМ в периода 2016-2017 в България и в чужбина: 54 (46.6%) от публикациите са в страната, а преобладаващата част - 62 (53.4%) са в страната.

Разпределение на публикациите на академичния състав на ВУМ по години и място на публикуване

Тип публикация	Общо	България		Чужбина	
		брой	%	брой	%
2016	94	48	51.1%	46	48.9%
2017	22	6	27.3%	16	72.7%
Общо	116	54	46.6%	62	53.4%

Цитирания в Scopus и Web of Science

Долната таблица представя справка от Scopus и Web of Science за публикациите и цитиранията на преподавателите от ВУМ за периода 2016-2017 за публикации в областта на социалните науки, бизнес, икономика, финанси и счетоводство, хуманитарни науки и компютърни науки са както следва:

Преподавател	Scopus			Web of Science	
	Брой публикации 2016-17	Брой цитирания (2012-2016)	<i>h</i>	Брой публикации 2016-17	Брой цитирания (2012-2016)
проф. д-р Михаил Минков	4	92	9	3	233
проф. д-р Станислав Иванов	9	74	8	5	60
проф. д-р Веселин Благоев		12	4		21
доц. д-р Светлана Василева-Бояджиева	2	3	1	1	
ас. д-р Мая Иванова	3	13	2	3	1
ас. д-р Виолина Рачева		10	4		

Перспективи и препоръки към научноизследователската дейност на преподавателите на ВУМ:

- Да продължи тенденцията ВУМ да се развива като център на научни изследвания в сферата на бизнеса, туризма, образованието и информационните технологии.
- Да се поддържа тенденцията за засилване на публикационната активност на академичния състав най-вече в англоезични реферирани списания, индексирани в Scopus и/или Web of Science.
- Научните публикации да са ориентирани с приоритет към емпиричните изследвания.
- Увеличаване броят на монографичните изследвания с оглед бъдеща хабилизация на преподавателите, както и увеличаване на учебните пособия, издавани от ВУМ, дело на неговите преподаватели.
- Да се полагат усилия за привличане на повече студенти в научноизследователската и научно-приложната дейност.
- Да се засили участието на преподавателите като рецензенти в научни списания.
- Да се засили популяризирането на научните изследвания чрез архивирането им в световни бази данни като SSRN, Academia.edu, Researchgate и други при пълно спазване на правата на интелектуална собственост.

- Организиране на редовни семинари по научноизследователска дейност във ВУМ – поне един на семестър.

29 март 2017

Изготвил: проф. д-р Станислав Иванов